

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum,
quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in
tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiarvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

-
718. An teneat resignatio facta post spolium per Procuratorem ad
resignandum constitutum sponte ante spoliationem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](#)

ter facta per spoliandum. Paris. n. 107. citans Sarn. de triennali. q. 39. Felin. in c. olim num. 11. de rescrip. Rotam decis. 19. de restit. spol. in novis &c. sic etiam tradit Lott. loc. cit. n. 104. ubi: Simultanea confessionis, nempe facta à resignante, & resignatario de possessione resignantis operari potest respectu tituli, & coloris illius, ita, ut probato primo extremito, non possit resignatarius exercere de defecetu tituli colorati respectu probationis possessionis, et si secus sit quod ad effectum adjudicationis in petitiorio, ut Lott. nu. 105. dicens, sic distinxisse Rotam decis. 19. de restit. spol. in novis. Tertio ex probatione diuturnæ possessionis. Paris. n. 108. citans Abb. Butr. & AA. communiter in cit. c. in literis; quia ex longa possessione beneficij oritur præsumptio ingressus Canonici. Paris. nu. 109. citans Roman. conf. 117. in fine, sufficit autem possessionem decem annorum. Paris. nu. 111. citans Felin. in c. illud. n. 6. de presump. Anchur. conf. 117. in fine. & alios. Et sic longo tempore reputatus Clericus, & existens in quaie possessione beneficij, etiam curati, habet intentionem fundatam, licet non habeat literas Ordinum, & præsumitur ordinatus. Paris. nu. 112. citans Host. Butr. Abb. & DD. communiter in cit. c. illud. de presump. Sic ei, qui per 30. annos possedit beneficium, præsumitur facta collatio, licet non habeat literas collationis, Paris. num. 113. juxta eisdem AA. ll. cit. Decimum. conf. 118. n. 2. Reputaturque tunc calumniosa petitio visitatoris petentis literas. Paris. nu. 114. citans Gemin. in c. si judex. §. ult. nu. 4. de sent. excom. in 6. testans, hic responsum à S. Congregat. Episcoporum in Nolensi visitat. Quartò probatur color & titulus ex testimonio de auditu à spoliato, qui possidebat. Paris. n. 116. citans Bellamer. decis. 455. in fine. Felin. in c. ex parte. de restit. spol. Rotam decis. 8. ed. tit. in novis &c. Quinò probatur coloratus titulus ad favorem resignatarii agentis super spolio ex narrativa resignationis facta in literis expeditis continentalibus reservationem certa pensionis ad favorem resignant. Paris. nu. 117. citans Sarn. de triennali. q. 39. in fine. testamento lic. resolutum, à Rota. Atque ita ad hunc colorem probandum sufficiet probatio levis. Paris. num. 118. citans Mascard. de probat. concl. 1322. n. 1. cum etiam probetur ex institutione, etiam non confito de presentatione. Paris. n. 119. ex Rebuff. de pacif. pos. n. 32. Quin & per expectativam. Paris. nu. 121. ex Sarn. de triennali. q. 24. nu. 4. testante, sic sepe decisum à Rota. Unde jam inferitur, si ad restitutionem spoliati in beneficialibus requiratur probatio tituli, non esse dannam restitutionem ei, qui beneficium possidere non potuit, nec potest; cum clare & notoriū constet de jure non petentis, & frustra tractetur de possessione cum eo, qui possidere non potuit nec potest. Paris. nu. 123. & 124. id pluribus. seq. n. exemplificans, v. g. in laico intruso, excommunicato, & ut habet n. 137. in omnibus casibus, in quibus constaret de notorio defectu proprietatis; ed quod in his casibus non est spoliato concedenda restitutio ad beneficium, pro quo citat Cravert. conf. 190. n. 8. Menoch. de remed. recip. possess. remed. 15. num. 438. Mascard. de prob. concl. 1326. &c. Item in omnibus casibus, in quibus obiectur alicui, quod ipse jure privaret dominio, & possessione; ed quod, cum ipse jure sit privatus, non dicatur posse possidere, juxta gl. in c. quo jure. d. 8. ut habet Paris. nu. 138. & 139. citans Menoch. ubi ante nu. 330.

P. Leuren, Fori Benef. Tom. III.

Abb. in c. item cum quis. n. 9. & 10. de restit. spoliar. & plures alios.

Quæstio 716. An resignatio facta post spoliationem coram Indice competente valeat, ita ut in eo casu restitutio non debeatur?

R Espoudeo affirmativè. Castrop. cit. §. 5. nu. 7. Azor. cit. c. 26. q. 7. Paris. l. 13. q. 5. n. 21. ci- tantes Abb. in c. sollicitè, de restit. spol. n. 10. Rebuff. in pr. tit. de yi in resign. contra Menoch. de recip. poss. remed. 1. n. 277. motum hac ratione, quod resignatio fieri non possit nisi in manibus Papa. Episcopi, aut alterius Superioris. Siquidem auctoritas judicis de causa cognoscens pergit, & excludit omnem suspicionem violentiæ, & meriti. AA. iidem, ut & Card. Paris. conf. 96. nu. 39. vol. 1. Bartol. in l. frater à fratre. nu. 51. ff. de condit. indeb. & alii apud Paris. loc. cit. nu. 22. qui etiam nu. 25. responder ad rationem Menochii; quod judex ratione causæ coram ipso pendens dicatur Superior, cum habeat jurisdictionem, quodque auditor Rota possit recipere cessionem litis & cause corameo pendens.

Quæstio 717. An resignatio facta post pri- vationem, ubi certò constat eam factam sine vi & metu, valeat, & nequeat rescindi?

R Espoudeo affirmativè. Azor. loc. cit. Paris. cit. q. 5. num. 8. citans Abb. in c. sollicitè. Menoch. derecup. poss. remed. 1. n. 267. & 276. ad dicens communem, quamvis Paris. nu. 33. dicat, Rotam in Abulensi. 29. Decemb. 1557, in contrarium firmasse, nempe dandam restitutionem non obstante quacunque resignatione, etiam spontanea postea secura, ed quod non videatur renunciatura actioni spoli, nisi expressè dicatur secundum stylum Rotæ: quin & expressè ait Paris. n. 35. hanc ipsam Rotæ decis. de plano procedere, seu conce- dendam restitutionem non obstante resignatione quacunque etiam spontanea, quoties resignatione facta fuit in favorem illius, qui spoliavit; secus, si facta in favorem alterius ex aliqua causa, v. g. quia resignans senex, vel non potest, vel non vult littigare &c. De cetero ratio responsionis est, quod resignatio spontanea sit valida, & apparente veritate de non metu & violentia, cesser præsumptio metu & violentia; idque argumento cit. c. sollicitè. ubi dum ait Papa, non esse verisimile aliquem sponte renunciare post spolium, satis indicat, quod contrarium appareat, cesser dicta præsumptio. Paris. à nu. 29. dixi, ubi constat resignationem post spoliationem factam sine metu, & violentia; nam in dubio, resignatione sit sponte, nec ne, non præsumitur resignatione post spolium facta sponte. Azor. loc. cit. Paris. num. 36. ed quod actus præsumatur factus ob causam, qua præcesserit. Paris. ibid. ex Barbat. conf. 11. col. 6. in fine. l. 2.

Quæstio 718. An teneat resignatione facta post spolium per Procuratorem ad resignandum constitutum sponte ante spoliationem?

R Espoudeo affirmativè. Castrop. Azor. ll. cit. Paris. cit. q. 5. nu. 37. citantes Menoch. ubi ante. remed. 1. num. 272. Abb. in c. sollicitè. nu. 11. & ibi AA. communiter. Dum enim sponte & liberè ante spoliationem fuit constitutus Procurator, ad-

huc dicetur resignatio libera & spontanea, etiam si Procurator resignavit post spoliationem; cum facta per eum resignatio trahatur ad diem mandati, quando non aderat spolium, & consequenter nec vis, nec metus. Paris. n. 38. & ex eo Azor. Adeo, quod ut idem, dum constituitur Procurator ad resignandum, Principalis videatur beneficium resignandum habere pro derelicto, juxta dictum Abb. in cit. c. sollicitate. n. 11. quemadmodum quis constitutus Procuratorem ad adeundam hereditatem, eo ipso censetur hereditas adita ex illa anni declaratione. Paris. n. 39. juxta l. Paulus per Procurat. ff. de acquir. hered. & Cujatum l. 1. observat. juris c. 34.

Quæstio 719. An valida sit & firma resignatio facta post longum tempus à spoliatione, Resignante nihil de spoliatione conquestus?

Respondeo affirmativè; Cessat enim tunc presumptio violentiae continuata; quia dum nemo presumatur velle jaçtere suum, si resignans me tu fuisset inductus, de eo conquereretur. Castrop. Azor. l. cit. Paris. n. 41. & 42. citans Butrio in c. sollicitate. Menoch. ubi ante. n. 278. Limitat tamen responsionem Paris. n. 43. si facta fuerit resignatio in favore tertii, qui non spoliavit, & si de omni casu constet, quod resignans non fuerit conqueritus, quia durabat eadem causa metus; durante enim eadē causa metus voluntas semper dicitur meticulous. l. 2. c. quod metus causā. Ac ideo poterit petere talis resignans restitutionem, quando potuerit, ut Paris. n. 45. Et resignans post spolium, qui non fuit admissus, admittendus erit ad probandum, id se non fecisse, quia timebat, vel vis inferebatur, aut mina. Paris. n. 47. in fine. Argumento c. sollicitate. Quod autem Trid. c. 19. sess. 25. de regular. statuit, ut elapsò quinquennio non possit, pretendens per vim & metum se ingressum religionem, reclamare, etiam si toto illo quinquennio duraverit eadem causa vis & metus, ut censuit S. Cong. Concil. 21. Aug. 1572. dum Concilium quasi presumptione quadam vult, ut post quinquennium nemō audiatur: Id inquam speciale dicit. Paris. n. 46. non trahendum ad presentem casum. De cetero Castrop. annum statuit, post quem facta resignatio sit firma.

Quæstio 720. An teneat, & firma sit resignatio facta post spolium, ubi resignans pepergisset cum spoliatore, se non acturum possessio nis adversus spolium?

I. R espondeo: Esse firmam, & talem non esse restituendum. Paris. cit. q. 5. num. 48. citans Menoch. ubi supra remedium. l. n. 261. Card. Paris. cons. 1. n. 151. vol. 1. Abb. in c. sollicitate. de restit. spol. n. 16. Rebuff. &c. potest enim spoliatus cedere actione spolii. Paris. n. 49. juncto n. 84. & 85. (ubi: notanda conclusio communiter recepta, quod actio spolii competens super beneficium potest cedi in favorem alicuius, & ideo potest quis promittere per pactum se non acturum (spolio) Azor. loc. cit. cum communi DD. in c. sollicitate. & hoc modo, nempe paciscendo, ut dictum, ei ceditur. Paris. ibidem. Validum autem & firmum est tale pactum, non secus ac firmum est pactum post furtum, ne furti agatur, & ne ablatum restituatur. l. si unus. §. pacificam. ff. de paciis. sicut & pactum de nou molestan do posse fore, ut Menoch. loc. cit. n. 283. Adeo-

que & resignatio facta post tale pactum est firma. Paris. n. 50. & 51.

2. Proceduntque hæc à fortiore, si interpositum quoque juramentum; licet enim resignatio etiam cum juramento facta post spoliationem non impedit restitutionem, juramentum tamen praesertim postea de non agendo, impedit, ne possit intentari remedium restitutionis. Paris. n. 52. citans Abb. in c. sollicitate. in fine. Menoch. ubi ante. n. 287. & 295. Card. Paris. loc. cit. &c. juramentum enim, ut dictum suprà, debet servari, ubi potest sine interitu salutis æterna. c. cum contingat, de jure. c. quamvis. de paciis in c. Paris. num. 53. citans D. Tho. 2. 2. q. 89. a. 7. Covar. in cit. c. quamvis. p. 1. §. 6. n. 6. Alciat. in cit. c. cum contingat &c. Unde & pater differentia inter resignationem, pactum, & juramentum facta post spoliationem; resignatio enim spectat jus proprietatis, & non possessionis. Pactum de non agendo posse foris, vel non molestando concernit ipsum possessionem. Paris. cit. n. 53. ex Abb. in c. sollicitate. Neque obstat cit. c. sollicitate, dum à pari procedere censetur resignationem, & juramentum facta post spoliationem ad effectum, ut tam hoc, quam illa dicatur facta ex metu; nam licet presumatur metus, ut dicitur cit. c. purgatur tamen ille per verba apponi solita à Notariis de stylo in instrumento, in quo dicitur sponte jurasse, nullo metu &c. Paris. n. 54. citans Abb. Butr. & Imol. & alios passim in cit. c. sollicitate. Card. Paris. cons. 5. n. 187. vol. 4. &c. cum hujusmodi presumptio resulans ex verbis instrumenti tollat, aliam presumptionem legis, juxta l. nam ita divisus ff. de restit. in integr. c. literis. de presump. Paris. n. 55. & hoc, etiam si dicta clausula passim ex stylo portius, & Notariorum consuetudine apponatur circa partium voluntatem. Paris. n. 56. citans Abb. in c. cum contingat. Ruin. cons. 159. n. 16. l. 3. decim. &c. quamvis inter pactum, & juramentum metu extorta & alia accedat differentia maxima, nempe quod juramentum etiam in hoc casu servandum, nisi absolutione remittatur, quod in pacto locum non habet. Paris. n. 57.

3. De cetero pactum illud de non agendo posse foris, seu de non molestando intelligitur tam de molestia juris, quam facti juxta suam significacionem. Paris. n. 58. citans Ruin. cons. 48. n. 9. l. 2. Decim. cons. 58. n. 11. addensque n. 59. ex Menoch. loc. cit. n. 285. idem esse de verbo controvista, cum eadem sit significatio verborum molestia & controversia, juxta gl. & Bartol. in l. Lucius. §. tres heredes. ff. de paciis. Quidam tamen hujusmodi pactum fieret ante spoliationem, non valeret, & eo non obstante, si postea fuit spoliatus, erit restituendum. Paris. n. 61. citans Abb. in c. sollicitate. c. quod tale pactum esset contra bonos mores. Paris. n. 62. citans l. si unus. §. pacificam. ff. de paciis. Card. Paris. cons. 92. n. 21. vol. 4. Pacta autem, quæ sunt contra bonos mores, sunt nulla iusto facto, juxta gl. in ult. de paciis, ut etiam ea, quæ præstant paciem delinquendi (uri esset hoc pactum) l. convenient. ff. de paciis. Paris. n. 63.

Quæstio 721. An resignanti post spolium concedatur restitutio, si resignavit in favorem tertii, à quo spoliatus non fuit?

I. R espondeo affirmativè; Azor. cit. c. 26. q. 7. Paris. cit. q. 5. n. 69. citans plures pro hoc Rotae decisiones, contra Cassad. decis. 4. de restitut. spoliationem dat. n. 70. quod licet talis Resignans cel- serit